

رویکرد اسلامی به

مدیریت استراتژیک

نویسنده

رودریگو فانتین و خاقان احمد

مترجمین

دکتر جلیل دلخواه

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس
مرکز مطالعات مدیریت و توسعه فناوری

سونیا صرامی

سورشناسه	: فانتین، رودریگو، ۱۹۷۰-م.
عنوان و نام پدیدآور	: Fontaine, Rodrigue رویکرد اسلامی به مدیریت استراتژیک / نویسندگان رودریگو فانتین و خالق احمد؛ مترجمین جلیل دلخواه، سونیا صرامی.
مشخصات نشر	: تهران: صفار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۶ ص. جدول.
شابک	: 978-964-388-522-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Strategic management from an Islamic perspective: text and cases, 2013
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مدیریت (اسلام)
موضوع	: Management -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: برنامه ریزی راهبردی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Strategic planning -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: برنامه ریزی راهبردی
موضوع	: Strategic planning
شناسه افزوده	: احمد خالق
شناسه افزوده	: Ahmad, khaliq
شناسه افزوده	: دلخواه، جلیل، ۱۳۵۷-، مترجم
شناسه افزوده	: رامی، سونیا، ۱۳۶۷-، مترجم
رده بندی کنگره	: BP۲۳۲/۶۷/ف۲:۹ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۹۷/۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۱۲۸۲

فانتین، رودریگو، ۱۹۷۰-م. : پیش از انتشار: انتشارات صفار

SMS

۳۰۰۰۵۳۵۱

نام کتاب	: رویکرد اسلامی به مدیریت استراتژیک
نویسنده	: رودریگو فانتین - خالق احمد
برگردان	: جلیل دلخواه - سونیا صرامی
طرح جلد	: فرهاد کمالی
حروفچینی	: معرفت
لیتوگرافی	: گنج شایگان
چاپخانه	: گنج شایگان
تیراژ	: ۲۲۰ نسخه
قیمت	: ۱۲۰۰۰۰ ریال
نوبت چاپ	: دوم - بهار ۱۳۹۷
ناشر	: انتشارات صفار
مرکز پخش	: خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه همکف انتشارات اشراقی ① ۶۶۴۰۸۴۸۷ خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه زیرین پخش کتاب بینش ① ۶۶۴۹۶۲۹۹ کتابفروشی مرادیان ① ۶۶۴۱۵۳۱۰ کتابفروشی صفا ① ۶۶۹۷۸۸۴۶

www.saffarpublishing.ir
www.Eshraghi.ir
Email: saffar_publishing@yahoo.com

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۲۲-۹
ISBN 978-964-388-522-9

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر، یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مدیریت واحد تولید انتشارات صفار: ۰۹۱۲-۱۰۷۳۰۰۳

فهرست مطالب

۶	مقدمه نویسندگان
۸	مقدمه مترجمین
۹	فصل اول: مقدمه
۱۰	رهبری سازمان مانند راندن خودرو است
۱۱	تفکر انتقادی
۱۳	مسئله مدیریت: مرسوم
۱۴	مسئله مدیریت: استراتژیک مرسوم
۱۸	ارزش مدیریت استراتژیک از دیدگاه اسلامی
۲۱	منابع
۲۳	فصل دوم: مدیریت استراتژیک سوم
۲۳	مقدمه
۲۳	اهمیت مزیت رقابتی
۲۶	مزیت رقابتی: ابزار یا هدف؟
۲۷	اهمیت ذینفعان
۲۹	فرایند مدیریت استراتژیک
۳۳	مدیریت استراتژیک در کشورهای در حال توسعه
۳۴	چرا بیشتر استراتژی‌ها شکست می‌خورند؟
۴۰	مشاهده اول: ابهام سببی
۴۲	مشاهده دوم: تفکر استراتژیک
۴۵	مشاهده سوم: سودآوری در مقابل ریسک
۴۶	خلاصه
۴۸	منابع
۵۱	فصل سوم: چهار مسئله اساسی
۵۱	مقدمه
۵۱	مسئله اساسی اول: استفاده از وام‌های مبتنی بر بهره
۵۷	مسئله اساسی دوم: گسترش سازمان‌های پایدار
۷۰	مسئله اساسی سوم: غلبه بر روال‌های دفاعی
۷۵	مسئله اساسی چهارم: غلبه بر تعارض منافع

۸۲	 بحث
۸۴	 خلاصه
۸۵	 منابع
۸۷	فصل چهارم: عدالت سازمانی
۸۷	 مقدمه
۸۸	 عناصر عدالت سازمانی
۹۷	 هم‌رو جامبی
۹۹	 ویلیام ارارد دمنینگ
۱۰۲	 الی کلاد
۱۰۶	 بحث
۱۱۲	 خلاصه
۱۱۳	 منابع
۱۱۵	فصل پنجم: اسلام افراد و رهبران متحول می‌کند
۱۱۵	 مقدمه
۱۱۶	 فرد به عنوان واحد تجزیه و تحلیل
۱۱۷	 اسلام رهبران را متحول می‌کند
۱۲۶	 اعتقاد به اسلام برای خرد جذاب است
۱۳۱	 اسلام در بستر سازمان
۱۳۱	 اسلام در بستر جوامع چند فرهنگی
۱۴۲	 اهمیت نماز
۱۴۴	 مدل PIES
۱۴۵	 تشبیه رانندگی
۱۴۶	 خلاصه
۱۴۷	 منابع
۱۴۹	فصل ششم: چالش فرهنگ
۱۴۹	 مقدمه
۱۵۰	 ارتباط بین فرهنگ و استراتژی
۱۵۳	 درس‌هایی از پژوهش‌های صورت گرفته در دانشگاه بین‌المللی اسلامی مالزی
۱۵۸	 نقش مدیریت عالی

خلاصه ۱۶۶

منابع ۱۶۸

فصل هشتم: نقش قانون اسلامی ۱۶۹

مقدمه ۱۶۹

چرا به قانون اسلامی نیاز داریم؟ ۱۶۹

اصول قانون اسلامی ۱۷۳

اهمیت نیت و علم ۱۷۵

قانون اسلامی: رای مدیریت عالی ۱۷۶

قانون اسلامی برای مدیریت میانی ۱۷۸

قانون اسلامی برای زیردستان ۱۷۹

شریعت و فقه ۱۸۱

نیاز به پژوهش‌های بیشتر ۱۸۲

خلاصه ۱۸۴

منابع ۱۸۵

فصل نهم: تصمیم‌گیری استراتژیک ۱۸۷

مقدمه ۱۸۷

نگاهی گسترده‌تر به استراتژی ۱۹۲

استراتژی به عنوان حل مسئله ۱۹۴

خطاهای موجود در تصمیم‌گیری استراتژیک ۱۹۶

تعریف مسئله استراتژیک ۱۹۸

درک مسئله استراتژیک ۲۰۰

تجربه کردن ۲۰۵

تصمیم‌گیری استراتژیک ۲۰۷

ارزیابی فرایند استراتژیک ۲۰۹

خلاصه ۲۱۱

منابع ۲۱۴

مقدمه نویسنده‌گان

این کتاب بر پیش‌فرض انسان‌گرایی^۱ استوار است. این جهان مکان بهتری بود اگر استراتژیست‌های کسب‌وکار هنگامی که برنامه‌های استراتژیک خود را توسعه می‌دادند از اصول اسلامی استفاده می‌کردند. با این کتاب، ما می‌خواهیم تا نوعی روش‌شناسی را برای مدیریت استراتژیک از دیدگاه اسلامی ارائه کنیم. ما بهترین تفکرات از دانش مدیریت استراتژیک اعم از غربی و اسلامی را گردآوری کردیم و کوشیدیم تا غرب و شرق را با حکمت کاربردی اصول اسلامی به یکدیگر پیوند بزنیم.

چندین سال قبل، بن‌یاده که هر دینی، چه رسد به اسلام، می‌تواند در مدیریت بهتر مسائل ما را یاری کند، غیر قابل تصور بود. با این وجود، با همه رسوایی‌های شرکتی که دنیا را در ۱۵ سال گذشته گرفتار کرده‌اند مردم حالا متوجه شده‌اند که شاید اگر استراتژیست‌ها حس اخلاقی بیشتری داشتند، بهتر بود.

اعضای هیئت تحریریه مجله توسعه مدیریت^۲ با یک قدم فراتر گذاشتند. آنها شماره‌ای ویژه درباره‌ی «حکمت کاربردی در مدیریت از سنت‌های مذهبی و فلسفی» در سال ۲۰۱۲ منتشر کردند. نوشتند که «پیگیری دانش برتر بدون بگیری حکمت کاربردی ناکامل است و می‌تواند باعث آسیب بزرگی شود». آنها مشاهده کردند که «پروژه تنویر افکار، بدون ارتباط مجدد با حکمت کاربردی برگرفته از سنت‌های مذهبی، معنای فلسفی، ناکامل و بدون سکان خواهد بود». ما موافقیم. برای سال‌ها، متخصصان در دانشگاه بن‌المللی اسلامی مالزی^۳ می‌دانستند که توسعه مدیریت استراتژیک نامتقارن بوده است. اخیراً صدای علمی متخصصان در این حوزه به دنبال ادغام رویکرد کلاسیک (به‌طور معمول بسیار تحلیلی) با اصول و ارزش‌های دیگر علوم و فرهنگ‌ها بوده‌اند. به‌ویژه، پژوهشگران دانشگاهی در سرتاسر جهان در حال بازکشف نقش دین در فراهم کردن قطب‌نمایی اخلاقی برای رهبران هستند، که به نظر می‌رسد در حال حاضر وجود ندارد. ما معتقدیم که این روند پدیدارشنونده، هم جذاب و هم

1. Humanism

2. Journal of Management Development

3. International Islamic University Malaysia

روح‌بخش است و امیدواریم تا بتوانیم با کتابمان، رویکردی اسلامی به مدیریت استراتژیک^۱، به این روند کمک کنیم.

دانشگاه بین‌المللی اسلامی مالزی به مدت ۳۰ سال به دنبال ادغام بیشتر دانش سکولار و مذهبی بر مبنای وحی و عقلانیت بود و استدلال می‌کرد که این مسئله ضروری است. اخیراً، این دانشگاه مفهوم *الوسطیه*^۲ را تأیید کرد که نشان‌دهنده‌ی اهمیتی است که اسلام برای عدالت، تعالی، توازن و قدرت قائل می‌شود. در این زمینه، «دانشکده علوم اقتصاد و مدیریت کولیا»^۳ به مدت بیش از سه دهه بر روی اسلامی‌سازی مدیریت کار کرده است. به نظر ما این پروژه بسیار جامع است و می‌تواند برای همه، نه فقط مسلمانان، سودمند باشد.

مخاطبین کتاب

مخاطب اصلی این کتاب دانشجویانی هستند که درس مدیریت استراتژیک را می‌گذرانند. با این وجود، ما این کتاب را به‌گونه‌ای نوشتیم که امیدواریم برای سایر دانشگاهیان و فعالان این حوزه نیز مفید باشد.

مروری بر محتوای کتاب

این کتاب به هشت فصل تقسیم می‌شود. ما با مقدمه (فصل ۱) آغاز می‌کنیم، مروری بر دانش موجود (فصل ۲)، و شناسایی چهار مسئله اصلی (فصل ۳). سپس خواهیم دید که چگونه اسلام راه‌حل‌هایی را برای بررسی مفهوم عدالت سازمانی (فصل ۴)، طبیعت تحول‌آفرین ایمان (فصل ۵)، و توانایی ایجاد فرهنگ سازمانی اسلامی (فصل ۶) ارائه می‌کند. در نهایت، ما نقش قانون اسلامی را بحث خواهیم کرد (فصل ۷) و بحث خود را با تصمیم‌گیری استراتژیک به پایان خواهیم برد (فصل ۸).

1. Strategic Management from an Islamic Perspective

2. Al Wasatiyyah

3. Kulliyyah of economics and management sciences